

Barátság

Magyarország népei
kölcsonös megismerkedését szolgáló
kulturális és közéleti folyóirat

Megjelenik hatszor egy évben.
Alapította 1994-ben:
Ember Mária és Mayer Éva

Kiadó:
Filantróp Társaság Barátság Egyesülete

Felelős szerkesztő:
Mayer Éva

Olvasószerkesztő:
Hegedűs Sándor

Művészeti szerkesztő:
György András

Szerkesztőségi titkár: Szélpál Éva

A szerkesztőség postacíme:

Barátság szerkesztősége
1519 Budapest, Pf. 452.

Telefon: **203-2859 (d.e.)**

Telefon/fax: **203-2858**

E-mail címeink:

baratsag@chello.hu

info@nemzetisegek.hu

e.va.mayer@nemzetisegek.hu

ISSN 1218-0149

Előfizethető a

Filantróp Társaság

Barátság szerkesztősége

csekk számláján:

11711034 – 20813402

OTP 1111 Budapest XI.,

Karinthy F. u. 14.

Előfizetési díj: 1 évre 1500 Ft,

Példányonkénti ára: 200 Ft.

Terjeszti a szerkesztőség,
és a LAPKER Rt.

Nyomdai munkálatok:

COMP-Press Kft.

Felelős vezető: *Ibós Ferenc*

ügyvezető igazgató

A Barátság megtalálható:

www.nemzetisegek.hu

www.comp-press.hu

www.etnonet.hu

www.romacentrum.hu

www.civic-edu.net

internetes oldalakon.

E lapszámunk megjelenését

a „Magyarországi Nemzeti

és Etnikai Kisebbségekért”

Közalapítvány

és az Oktatási Minisztérium

támogatta.

Címlapunkhoz

Mustó János képeiről

Mustó János, Salgótarjánban élő festőművész a Cserhát völgyében, a szlovákok lakta *Lucfalván* (Lucina) látta meg a napvilágot, 1934-ben. Munkássága a szlovák és a magyar gyökerekből egyaránt táplálkozik, csakúgy, mint a paraszti és az ipari létnek a családon belül megismert világából. Anyai ágon nemzedékeken át a földművelés jelentette a megélhetés alapját a természet, az évszakok rendjéhez való igazodás magától értetődő kényszerével. A bányakovács apa révén pedig az ipar, a vas, az olaj, a munkássors lett a művész meghatározó élménye.

Nehéz, de szerencsés indulás, ami szinte önmagában is érthetővé teszi a művész munkásságának összetettségét, a képek és a grafikai sorozatok már-már tektonikusan egymásra épülő rendjét, intellektuális és szellemhordozó erejét. A nemzetiségi, illetve a társadalmi, szociológiai kettős kötődés ismeretében nyilvánvaló, hogy sem az egyének, sem a népek, a nemzetek, a társadalmi csoportok nem élhetnek egymás nélkül, különösen nem egymás ellenében. Az egymásra utaltság mind társadalmi, mind pedig általános értelemben is szükségszerű.

Ez a felismerés Mustó János korai műveit is jellemzi, az évtizedek során tanulmányai, szakmai, filozófiai ismereteinek gyarapodása, mestereinek, olasz, francia, moszkvai, leningrádi tanulmányútjainak szellemi hatása tovább mélyítette ezt az attitűdöt: az Európára, a világra való nyitottság szenvedélyes vágyát. A középiskolát már Budapesten végezte, a Képzőművészeti Főiskolán tanult tovább, onnan az egri Pedagógiai Főiskolára került. Indító mesteri közé sorolja *Kántor* Andort, *Basíldes* Sándort, *Pap* Gyulát, *Barcsay* Jenőt, *Jakuba* Jánost. Művészi, szellemi fejlődésére a kortársak közül hatással volt többek között *Kondor* Béla, *Szalay* Lajos, *Varga* Imre.

Tanulmányai után visszatért szülőföldjére. 1955-től állít ki, Nógrád megye művészeti, kulturális életének jeles személyiségei közé tartozik. Számos egyéni kiállítás volt a többi között Salgótarjánban, Miskolcon, Debrecenben, Szegeden, Katowicében, Budapesten, Moszkvában, illetve Szlovákia számos városában. Grafikai munkásságának egyik meghatározó részét, köztük a *Duna* (Séria Dunaj) című linómetszet-sorozatát, a *Kormos* Sándor, *Fuhl* Imre, *Fazekas* Mária, *Papucsek* Gergely verseihez, valamint a *Hrivnák* Mihály, *Oldrich Kníchal* elbeszéléseihez készített sorozatokat a Matica Slovenská helyi szervezeteinek rendezésében a korábbi években vándorkiállításon mutatták be Szlovákiában, s a nagy sikerre való tekintettel a Szlovák Fiatalok 6. Világtalálkozóján is.

Mustó János, a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetsége, a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete, a Magyarországi Szlovák Írók és Művészek Egyesülete tagjaként napjainkban is meghatározó szerepet játszik mindenekelőtt az észak-magyarországi régió szellemi életében. Ugyanakkor Salgótarján Megyei Jogú Város Szlovák Kisebbségi Önkormányzatának képviselőjeként a magyar-szlovák határ menti kapcsolatok további elmélyítésén, előbbé tételén is szívósan dolgozik.

Életfa című, a Magyarországi Szlovákok Székházában látható monumentális méretű pannója tisztelgés a szülőfalu, a szlovák és a magyar ősök előtt, a két nép közös történelme, sőt az emberiség-történet átélésének művészi manifesztációja. A pannót eredetileg Lucfalva új, szlovák nemzetiségi iskolájának aulájába szánta a művész. Ez az iskola – jelképnek is szép – szülőháza helyén épült. A művész ma is dolgozik, nemzeti-ségi könyveket, tankönyveket illusztrál, készül 15 részes Madách-festménysorozata, amely kompozíciós tisztaságával, expresszív erejű színvilágával, intellektuális erejével az életmű újabb kiemelkedő részének ígérkezik.

Bódi Tóth Elemér

Fuhl Imre felvétele